

## اثر آبیاری زیادبرروی ترکیب کانیهای رسی خاکهای Camborthids درخوزستان

عباس پاشائی

استاددانشگاه شهیدچمران اهواز

دراین مطالعات دوپروفیل ازخاکهای Camborthids که یکی در زیرکشت نیشکرو دیگری بصورت شاهدودر زیرپوشش طبیعی قرار دارد مورد بررسی قرار گرفته اند. از تفسیر کمی و کیفی منحنی های پراکنش اشعه X " XRD-Pattern " متعلق به الیهای سطحی و عمقی این دوپروفیل نتایج زیر حاصل میگردد: بر اثر آبیاری سنگین بر روی خاکهای طبیعی منطقه که تحت شرایط جوی خشک حاکم تثبیت شده اند، قسمتی از کانیهای رسی از نوع پالی کورسکیت Palygorskite تغییر نموده و به اسمکتایت Smectite تبدیل میگردد. علاوه بر آن مقدار زیادی کانیهای رسی از نوع کورنزیت Corrensite و اسمکتایت Smectite بصورت ثانوی و بخصوص در الیهای عمقی تشکیل میگردد. چنین تصور میشود که اکثر اسمکتایت موجود در پروفیل زیرکشت، ثانوی بوده و از تبدیل هیدرومیکا Illite و تحت اثر آبشویی شدید و جذب یونهای K بوسیله نیشک بوجود آمده است. علاوه بر آن آزمایشات انجام شده نشان میدهد که کورنزیت موجود از نوع Chlorite- Smectite میباشد، زیرا در صورت اشباع شدن بوسیله بخار Glycol انبساط حاصل نموده و فاصله قاعده آن از ۲۹ آنگسترم به ۳۲ آنگسترم افزایش می یابد. بالاخره ترکیب کانیهای رسی نمونه های گردآوری شده از سرچشمه های رودخانه های استان در رشته کوه های زاگرس شامل هیدرومیکا "Illite"، اسمکتایت Smectite، کلوریت Chlorite پالی کورسکیت Palygorskite، کورنزیت Corrensite و کائولینیت Kaolinite نشان میدهد که ترکیب کانیهای رسی رسوبات آبرفتی در دشت خوزستان توسط ترکیب کانیهای رسی خاکهای فرسایش یافته از این رشته کوهها کنترل میشود.